

Snabbkurs i att vara energismart

JOKKMOKK Vart ska vi få energi ifrån i framtiden? Klimatarm avlöser varandra i allt snabbare takt. Mer och mer kommuner och byar vill inte längre vänta på lösningar uppifrån. Så även i Jokkmokk, då projektet LECO ska hjälpa byarna att skapa egna hållbara energilösningar.

Energiexperten Marcel Berkelder gästar nu Jokkmokk i ramen för projektet LECO för att tipsa hushåll och företag om möjligheter med energieffektivisering och solenergi. Energicoach Silva Herrmann har intervjuat Marcel.

Energianvändning räknad för hela

Jokkmokk kostar cirka 300 miljoner SEK per år enligt projektet LECO siffror. Vad tänker du när du hör det?

– Det är mycket pengar och en stor del av dessa pengar försvinner ur det lokala kretsloppet. Med en minskad energianvändning på 10 procent stannar cirka 30 miljoner SEK mer i Jokkmokk. Dessa pengar kan användas lokalt och skapa jobb. Samtidigt finns det en stor potential för förnybar energi, som kan utnyttjas för att skapa värden på lokal nivå.

Då vill vi gärna höra några tips. Det är ju snart vintern och med kylan kommer höga

energiräkningar. Vad kan vi göra för att minska energianvändning och kostnader?

– Att vara energismart betyder att ha koll på sin energianvändning och att använda bara den energin som man verkligen behöver. Och använd rätt energi till rätt ändamål. Undvik el och olja till uppvärmning. Det gäller oavsett om du är privatperson eller företag. Första steget är att få koll på din energianvändning. Kolla på dina energifakturor - inte bara kostnader utan hur många kilowattimmar det är. Undersökningar visar att de som läser av sin elmätare varje månad har ca 10 % lägre elanvändning! Om du följer upp din energianvändning regelbundet märker du snabbt om något är galet. Gå en energirond genom huset eller företaget, minst en gång under våren och en gång under hösten. Finns det något som står på som kan stängas av? Fungerar termostat och annan styr- och reglerutrustning som den ska? Kan du dra ner temperaturen i något utrymme?

Energiexperten Marcel Berkelder gästar Jokkmokk. Foto: Silva Herrmann

Men någon energi behöver vi ju ändå ha. Är det lönsamt för oss i Jokkmokk att satsa på solceller?

– Priset på solceller har sjunkit kraftigt under senare år och antalet leverantörer har ökat. Priset som en villaägare får kan skilja sig väldigt mycket mellan olika företag. Många elbolag erbjuder paketlösningar, där priset för en färdiginstallerad

solcellsanläggning till en villa ligger mellan cirka 110.000 kronor och 150.000 kronor, men det finns likvärdiga paket även för cirka 80.000 kronor. Beroende på hur dyr din solcellsanläggning blir så ligger återbetalningstiden mellan 10 och 17 år. Om det är många som vill köpa solceller kan det bli både billigare och bättre. Ett lysande (!) exempel är tre privatpersoner i Vännäs,

där jag bor, som beställde hem en hel container med solceller med hög kvalitet direkt från Kina. Det gjorde att de kunde minska kostnaderna för själva solceller jämfört normalt marknadspris med mer än 50%.

Det var spännande. Tack för intervjun!

Med hjälp av en värmekamera kan du hitta värmeläckage. Foto: Silva Herrmann